1853. DERTIGSTE JAARGANG. N°. 96.

PROVINCIALE DRENTSCHE EN ASSER COURANT.

De uitgave dezer COURANT geschiedt op **Woensdag** en **Zaturdag.** De prijs is per *drie maanden* te Assen *f* 1.60, buiten Assen franco per post *f* 1,75.

WOENSDAG 30 NOVEMBER.

De prijs der Advertentien is van 1 tot 5 regels **75** cent en voor elken regel meer **10** cent, behalve 35 cent zegelregt.

De COMMISSARIS DES KONINGS in *Drenthe* brengt, op verzoek van Zijne Exc. den Minister van Buitenlandsche Zaken, ter kennis van de belanghebbenden, dat de Beijersche Regering aan de betrokkene autoriteiten heeft gelast, om geene paspoorten af te geven voor de jonge kinderen van rondreizende Beijersche Marskramers, koordendansers en dagJooners, en dat ook de kinderen van die bedrijven uitoefenende vreemdelingen in dat Rijk niet zullen worden toegelaten; geschiedende deze bekendmaking meer bepaaldelijk zooveel deze laatstbedoelde kinderen betreft.

ASSEN, 26 November 1853.

De Commissaris des Konings vd.,
DE VOS VAN STEENWIJK.

Welke is de beste wijze, om de tijdelijk-behoeftigen te hulp te komen.

De winter is reeds daar en de prijzen der eerste levensbehoeften zijn nog steeds stijgende. Het is ongetwijfeld, dat, wanneer de vorst zich bij voortduring streng laat gevoelen en de gelegenheid tot veldarbeid ophoudt, vele personen en huisgezinnen, die anders niet zouden behoeven ondersteund te worden, dan onderstand noodig zullen hebben, wil men ze niet aan honger en gebrek ten prooi laten.

Welke is nu de beste wijze, om deze tijdelijk-hulpbehoevenden te hulp te komen?

Eene vraag, welke zekerlijk thans de aandacht van vele armbesturen en armverzorgers bezig houdt, en waarvan de beantwoording in dit blad welligt zijn nut kan hebben.

Het is eene algemeene opmerking, dat, wie eenmaal van het armenbrood geproefd heeft, alligt de lust daaraan bij zich voelt herleven. Velen zien er zeer tegen op, om zich voor het eerst aan den armenstaat over te geven; zij komen dan van zelfstandige lieden, gelijk ze waren, tot de klasse van hen, die van anderen afhangen. Hun zelfvertrouwen gaat verloren, hun moed ontvangt den genade-slag, en de zucht tot gemak, die ieder Adamskind tot zekere hoogte aankleeft, voltooit het ontbrekende, om den afkeer uit te dooven, welken zij vroeger tegen het armen-brood hadden. Het is ook in deze evenals in vele andere zaken, de eerste stap, die de moeijelijkste is. Daarom zijn jaren van schaarste dubbel nadeelig; zij drukken voor het tegenwoordige en werken nadeelig in de gevolgen; velen ontvangen dan onderstand, die het anders niet noodig zouden hebben. en hierdoor juist worden zij als het ware ingelijfd in de klasse der bedeelden, zoodat zij, ook, al zijn de schaarste en duurte opgehouden, toch ondersteuning vragen en dikwijls ook inderdaad behoeven.

De Armbesturen moeten zich dus, onzes inziens, in de eerste plaats zooveel mogelijk wachten, om aan de tijdelijk-hulpbehoeven geld, levensmiddelen, brandstoffen etc. te verstrekken; de onderstand moet alleen bestaan in loon voor werk; daardoor verliest deze het karakter en het vernederende van onderstand, en de tijdelijk geholpene kan, na afloop van den winter, gerust met opgeheven hoofd zeggen, dat hij geen onderstand genoten heeft, maar dat hij aan werk geholpen is. en zijn kost zelf verdiend heeft. Dit zal hem in zijne eigene oogen en die zijner mede-ingezetenen verheffen.

In de tweede plaats, zoo men geen werk kan verschaffen, dan is het toch niet verkieslijk de slechts tijdelijk-hulpbehoevenden uit de gewone armfondsen te bedeelen; beter komt het ons voor, om afzonderlijke gelden door eene andere Commissie dan de Diakenen bij een te doen brengen, en goed te doen uitkomen, dat deze *buitengewoon* bijeengebragte gelden strekken tot voorzieining in *buitengewone* behoeften.

In een woord, men doe al het mogelijke, ten einde de tijdelijk-hulpbehoevenden noch zich zelve beschouwen noch door anderen beschouwd worden als gewone bedeelden. Men zal hierdoor zeer in het belang handelen van deze hulpbehoevenden en niet minder in dat der armenkassen.

OVERZIGT DER BELANGRIJKSTE GEBEURTENISSEN.

De kerkelijke kwestien in Duitschland boeijen steeds in hooge mate de aandacht van geheel Europa, en op vele plaatsen volgt men den loop dier zaak met te meer oplettendheid, wijl ook elders de Catholijke geestelijkheid, naarmate Rome in Baden wint of verliest, met vragen en eischen optreden, of die matigen of inhouden zal, en onderscheidene Regeringen, die mede in gespannen betrekking met die geestelijkheid verkeeren, hetzelfde resultaat zullen benuttigen, om toe te geven, of zich krachtdadig op hun standpunt te handhaven. De Koning van Pruissen, die door de inbeslagneming van het ultramontaansche dagblad *de Deutsche Volkshalle*, 't welk partij trok voor den Aarts-bisschop van Freiburg, reeds toonde, dat hij het gedrag en de handelingen van den Prelaat afkeurt, zal het naar alle waarschijnlijkheid spoedig met den Bisschop van Posen te kwaad krijgen, en ook Nassau en Wurtemburg en Hessen blijven zeer zeker niet onberoerd door dien kerkelijken strijd.

Wij zullen onze lezers op de hoogte houden van deze belangrijke aangelegenheid, en daartoe in dit Overzigt den hoofdzakelijken inhoud mededeelen van den herderlijken brief, door den Aarts-bisschop van Freiburg aan zijne leeken medegedeeld. Hij luidt aldus:

„De Regering heeft het beheer van kerkegoederen aan de kerk, de eigenaresse daarvan, onttrokken."

„Door een en ander is het „oude geloof en de oude trouw" verzwakt, en het volk, hartstogtelijk en verwaarloosd, tot zedeloosheid en verarming verzonken, terwijl het rijp wordt voor het verderf en de eeuwige rampzaligheid."

„Vooral is de Opper-kerkeraad het georganiseerde werktuig, dat ongeregtigheid pleegt tegen de Kerk. Alleen uit Catholijken, geestelijken en leeken zamengesteld, was deze corporatie juist geschikt, om door haar doen en laten het Catholijke Volk te misleiden. Zij trok de geheele Bisschoppelijke magt en magts-uitoefening bijna geheel tot zich, zoodat ook de Heilige Vader dit misbruik van gezag trachtte te doen ophouden."

„Wij wenschen geen Staatsgezag op te heffen, maar onze Bisschoppelijke regten aan eene wereldlijke magt over te laten — dat kunnen wij niet, en daarom maakt zich ook elk Catholijk, die zich hiertoe leent, aan eene groote krenking der Kerkelijke wet, en bijgevolg aan eene groote zonde schuldig. Wij waarschuwden derhalve de leden van den Opper-Kerkeraad tegen die zonde, en wij straften hen. Eerst echter verzochten wij hen, dat zij tot den allergenadigsten Regent de bede zouden rigten, om hunne taak zóó te wijzigen, dat die hen niet tot zonde werd. Dit baatte niet. Zij antwoordden, doch bewezen geenzins, dat hunne ambtspligten niet tegen de geregtigheid streden. Zij beriepen zich op het „hoog bevel". Toen bedreigden wij hen met kerkelijke straf. Vergeefs. Eindelijk waren wij alzoo gedwongen, hen buiten de Kerk te sluiten."

„De eerste eisch, dien wij aanvankelijk aan den Opper-kerkeraad deden, was, de benoeming van pastoors aan ons over te laten, dáár, waar geen regt van voordragt, den Regent toekomende, bewijsbaar was. Van de 800 pastorijen werd aan ons, Bisschop, slechts de benoeming van eenige weinige toegestaan. Aan dien eisch werd niet voldaan, en bijgevolg benoemden wij, eigener autoriteit, een pastoor te Constanz, waartoe de Regering trouwens ook geen patronaat kon aanwijzen."

„Vervolgens hebben wij de toelating van toekomstige geestelijken in het Priester-seminarie van ons onderzoek, zonder toestemming van een Lands-heerlijken Commissaris, afhankelijk gemaakt, omdat wij alleen hun ook de heilige wijding deelachtig doen worden."

„Deze drie handelingen: de persoonlijke en ziels-belangen van de leden des Opper-kerkeraads, de vervulling van de vacante pastorie te Constantz en de toelating van Seminaristen, bij uitsluiting kerkelijke handelingen, waartoe in alle Landen der wereld aan de Bisschoppen het onbetwiste regt is toegekend, zag het Groot-Hertogelijk Staats-Ministerie aan als zoovele krenkingen van Landsheerlijke Hoogheids-regten, en het vond goed, ons daarnaar te behandelen. Het zond een zijner leden tot ons, en eerst tot ons alleen, en vervolgens in eene vergadering van ons en ons Dom-kapittel, met de vermaning, om onze handelingen tegen de wetten des Lands terug te nemen en ons aan het Staats-kerkregt te onderwerpen. Onze kerk leert ons echter „*de wettige autoriteiten slechts in geoorloofde zaken te gehoorzamen. Een Christen mag het burgerlijk gezag niet gehoorzamen, als het iets ongeoorloofds gebiedt, om de eenvoudige reden, dat God dit verbiedt en men Gode meer gehoorzaam moet zijn dan de menschen.*" Wij wezen dus die vermaning af, en het hoogwaardig Dom-kapittel stond hierin, zoo als ook te verwachten was, ons ter zijde."

„Nu geschiedde het ongeloofelijke en in de gansche kerk ongehoorde!"

„Bij Ministerieel besluit, werd ons, Bisschop van een millioen geloovigen, het Kerkelijk Bestuur van het, ons door God opgedragen Aarts-bisdom, daadwerkelijk belet, en dat Bestuur opgedragen aan een ondergeschikt politie-beambte, zonder wiens toestemming wij geene kerkelijke acte of voorschrift aan de geloovigen mogen uitvaardigen. En deze beambte, gedoopt in de Catholieke Kerk, durft die taak tegen zijne Moeder aanvaarden en roept haar op ter bestraffing! O! mogten wij kunnen roepen: „God zij gedankt! nu komt het geweld!" Maar, wat ons geschiedt, is nog geen *openbaar geweld*; het heeft nog eenigen schijn van eerbied, hoewel het ten doel heeft de Kerk en hare van God gestelde opperherders „*mond-dood*" te maken. Men wil onze geestelijke zonen van hunnen geestelijken Vader vervreemden — men beloofde hunne vermoedelijke ongehoorzaamheid te beloonen met tijdelijk voordeel — men trachtte ons, den van God gestelden Herder, door politie-maatregelen van onze kudde te scheiden — men bedreigde de geloovigen, die de regten der Kerk eerbiedigden, met straffen, van toepassing in den tijd van den krijgs-toestand — men legde beslag op alle drukkerijen, opdat niets tot onze verdediging kon spreken — men hield aan de getrouwe priesters politie-straffen voor, en aan pligt-vergetenen straffeloosheid!"

„Zoo is de tijd dan gekomen, dat het openbaar zal worden, wie *geloof* heeft en *geregtigheid* bemint."

„Geliefde Priesters en geloovigen! thans zijn op ons de oogen gevestigd van Engelen en menschen. Het voorbeeld gevolgd van Hem, die trouw was tot in den dood, ja in den dood des kruizes. Moge ons de lieve God deze beproeving waardig maken! Wij verlangen, om tot onzen Heer en Meester, den eeuwigen Koning zijner Kerke, verzameld te worden, opdat wij Hem rekenschap afleggen. niet van onze daden, die weinig zijn en luttel zullen wegen op de weegschaal der geregtigheid, maar toch van onzen goeden wil."

„Staat toe geliefden! dat de Herder die u spoedig verlaat, u *twee* beden doe. 't Zijn welligt de laatste; „Laat deze strijd om de eere Gods en de vrijheid der Heilige Kerk, met vertrouwen op mijne oude schouders rusten. Blijft uwen van God gestelden Landsheer trouw en gehoorzaam, „*mits dit niet schaadt aan uw geloof*!" Die strijd wordt in een constitutionelen staat alleen gevoerd tegen een verantwoordelijk Ministerie. De kroon staat boven den strijd. Blijft rustig en vertrouwt, gedachtig aan de geregtigheid onzer zaak, op de genade Gods, op de liefde tot geregtigheid van uwen doorluchtigen Vorst en op het gebed der Kerk."

„Veroorlooft u geene verstoring der openlijke orde, dat zou zijn eene heilige zaak ontwijden. Wij zelve zouden dat ook met eene kerkelijke straf moeten afkeuren. Ons domkapittel schaarde zich als één man om ons, en gij, hoogwaardige priesters! zult dit voorbeeld volgen."

Vereenigt u verder met ons in 't gebed — in 't gebed voor de onder ons lijdende kerk — in 't gebed tot God, die de harten der Magtigen leidt als waterbeken — in 't gebed tot den eeuwigen Zoon, die zegenrijk regeert als onzigtbaar Hoofd in zijne kerk — in 't gebed tot den Heiligen Geest, die u ten trooster is tot aan het einde der dagen — in 't gebed, tot de allerzaligste jonkvrouwe Maria, de milde moeder der genade, die niemand onverhoord laat, als hij om hare voorbede vraagt. Verwekt de voorbeden van alle heiligen, die in dit leven voor onze heilige kerk hebben gestreden en geleden!"

Zoo schreef de heer Hermann en die dit oppervlakkig leest, zou haast begaan worden met het lot van dien herder. Maar al dat prediken van *trouw* aan den *Lands-heer* en al die vermaningen tot *gehoorzaamheid* aan de *wetten*, beteekenen nog zeer weinig, als het aan den Aartsbisschop is overgelaten om te bepalen, in *welke zaken* een R. Catholijk de *wereldlijke magt* niet mag gehoorzamen en wat zoo al *schaadt aan het R. Catholijk geloof*. Als toch de Groot-Hertogelijke Regering van Baden en Bisschop Hermann het daarin niet eens zijn, zoo als thans werkelijk het geval is, hoe zal dan de leek *trouw* blijven aan de Regering en *gehoorzamen* aan de wetten? De theorie van den heer Hermann is goed, maar hij zelf brengt ze niet in practijk. Het is, als of hij den geloovigen van zijn Aartsbisdom toeroept: doet naar mijne *werken* en niet naar mijne *woorden*!

De Regering van Baden, ontwarende dat bovenstaande herderlijke brief, buiten het gebied van het Groot-Hertogdom gedrukt, onder de R. Catholijke bevolking rondliep, achtte het noodig, om ook alles, wat er betreffende deze kwestie tusschen haar en den Aarts-bisschop is voorgevallen, openbaar te maken en daarvan zullen wij in een volgend nummer den hoofd-inhoud mededeelen. Eer wij hiervan afstappen, melden wij alleen nog, dat de 80 jarige Aarts-bisschop, de heer Hermann, geheel aan den leiband loopt van den Bisschop van Maintz, een hevig ultramontaan, terwijl ook de Bisschop van Limburg, in Nassau, diens verzet tegen de Regering geheel goedkeurt.

Nopens de Oostersche kwestie is weinig te zeggen.

De Turken hebben Kalefat nog bezet en de Russen maken aanstalte om hen van daar te verjagen.. Men sprak in onderscheidene dagbladen van een reeds gesloten of weldra te sluiten wapenstilstand, maar — wie wenscht — wie vraagt dien? De Russen toch wel niet! 't Zou ons althans zeer verwonderen, als de Czaar den vlugtenden vijand naliep met het verzoek, om de wapenen voortaan in rust te houden. Hoe langer zoo meer komt overigens Europa tot het geloof, dat er ten aanzien der krijgsgebeurtenissen ongemanierd gelogen is. Zoo deelde men dezer dagen, om als 't ware het werk der verdichting de kroon op te zetten, mede, dat in het treffen bij Oltenitza de Russen *twee duizend* Turken hadden gedood, terwijl eertgenoemden slechts *twee honderd* man verloren. Hoe slecht of die Muselmannen mikken! Maar wat zegt nu het Turksche oorlogs-bulletin? Wij telden, gedurende de bataille *achthonderd* Russische dooden op het slagveld, terwijl ons verlies slechts *dertien* man bedroeg. Wat vochten die Turken op hun gemak! Eerst doodschieten en dan de gevallenen tellen, even als of zij zich amuseerden met het vermakelijk kegelspel! Wij denken hierbij aan van Alphen's: „wij waren laatst bij Saartje — de goede oude baker, die sprookjes kan vertellen."

Maar om ernstig te spreken, want de zaak is waarlijk zeer belangrijk, zal Rusland aan deze zijde van den Donau blijven staan? Dit is nog geheel onzeker, maar de tartende aanval van Omer-Pacha zal bij Gortschakoff wel den lust hebben opgewekt, om aan zijn Turkschen collega eene contra-visite te brengen.

Is de Engelsch-Fransche vloot reeds in de Zwarte zee? *Ja* en *neen* — is het antwoord der dagblad-pers. De lezers kunnen dus kiezen, naar mate van hun politiek geloof. Wij houden ons aan het *neen* en herinneren onze lezers hierbij aan de opinie, die wij steeds ten opzigte der Oostersche kwestie koesterden; Rusland wil „à tout prix" geen oorlog. Engeland's materieel belang, en hoe veel geld dit! eischt, dat het alles doe, om den vrede te bewaren, en Napoleon III heeft genoeg te doen, om de steeds meer en meer woelende democratie in toom te houden, terwijl de verzoening tusschen de beide takken der Bourbons hem dubbele zorg voor de toekomst aanbeveelt.

Wij sluiten dit „Overzigt" met het verhaal van eene handeling, waaruit weder blijkt, dat men de huid niet moet verkoopen, voor de beer gevangen is.

Op den 4 dezer had er te Constantinopel eene plegtigheid plaats, die groote geschiedkundige beteekenis zou hebben voor Turkije en den thans regerenden Sultan. Zij werd gevierd in de moskee Sultan-Mahmud. Zie hier, waar die in bestond:

Al de hoogere Turksche Priesters kwamen aldaar bijeen, ten einde in de tegenwoordigheid des Sultans, door Scheik-ul-Islam, een *Petwa* (een heiligmakend gebed) te hooren voorlezen, terwijl den Vorst tevens den toenaam van *Ghasi*, dat is: „overwinnaar voor zijn geheele leven", werd geschonken. Het is bij de Turken een gebruik en voor elk Regent de hoogste waardigheid, om, als de Sultan een oorlog tegen de ongeloovigen gelukkig *opent*, den straksgenoemden bijnaam te erlangen. De talrijke aanwezige Turken geraakten deze keer bij deze plegtigheid in hooge geestdrift. Jong en oud drong zich in de Moskee. en van dat oogenblik af meent ieder Turk, dat zijn Vaderland overwinnend uit den oorlog zal treden. Geen wonder dus, dat er op dien dag vele vrijwilligers in de gelederen des legers traden. Ook daarbij heeft eenige plegtigheid plaats. Elk officier ontvangt een blad papier, waarop alle pligten staan vermeld, die hij te vervullen heeft, en ook het gebod: „eer te sterven, dan de wapens weg te werpen en het vaandel te verlaten." Als hij dat heeft gelezen, vraagt de Minister van Oorlog hem: „Wilt gij die pligten getrouwelijk vervullen voor den Sultan — Islam Stewa — ja of neen?" Zegt hij ja — dan is hij soldaat. Die *neen* antwoordde, — doch dit geschiedde nog niet — zou als lafaard naar zijne geboorteplaats worden teruggezonden. Den soldaat leest men zijne pligten voor en hij zegt er *ja* op, terwijl hij over een sabel springt. Dat *ja* en die *sprong* maken zijne verbindtenis onverbrekelijk. Ten slotte roept de Seraskier alle vrijwilligers toe: „kinderen des Sultans! snelt ten oorlog! overwinnen of sterven! maar geen smadelijke vlugt; die het vaandel verlaat, vindt door dit zwaard den dood. Zoo wil het God en zijn Profeet!"

Even nadat bovenstaande plegtige bijnaams-dooping van den Sultan was geschied, maakte deze openlijk bekend, dat hij, innerlijk geroerd door de grootheid, de opoffering en den krijgsmoed zijns volks, het besluit had genomen, om in persoon het leger te bezoeken, — en wel in 't voorjaar! Een dap-

per voornemen, maar waarvan de verwezenlijking wat lang werd uitgesteld. In 't voorjaar! En zijne legerbenden verjoegen inmiddels de Russen uit alle posten, die zij in de nabijheid van den Donau hadden bezet! Toch bleek het verstandig te zijn geweest — die langzame spoed. Was Sultan Abdul Medjid, bijgenaamd *Ghazi*, dadelijk naar zijne dapperen gesneld, en ook den Donau gepasseerd, om te zien, waar eens de Russen stonden en nu de „halve Maan" schitterde, dan zou hij welligt ook de onverwachte retirade over den Donau hebben medegemaakt, en dat rijmde toch slecht met den heldennaam van *Ghazi!*

BINNENLANDSCHE BERIGTEN

TWEEDE KAMER.

Zitting van 24 Nov.

In deze zitting zijn de algemeene beraadslagingen over de Staatsbegrooting geopend. Nadat de heeren v. Goltstein, v. Deinse, Rijk, Mackay en Groen het woord hadden gevoerd, heeft de Minister van Financiën de voorgestelde begrooting uit een algemeen finantieel oogpunt verdedigd en betoogd, dat de voorgedragene uitgaven de krachten van den Staat niet overschrijden, en dat de inkomsten voldoende zijn, om die uitgaven goed te maken. Spaarzaamheid staat bij de Regering op den voorgrond; maar noodzakelijke uitgaven mogen niet achterwege worden gelaten. De tegenwoordige begrooting is nog iets beneden die van het loopende jaar. Zij kan door de inkomsten worden gedekt. — De Minister van Justitie, tijdelijk Voorzitter van den Raad van Ministers, heeft de rigting van dit ministerie aangetoond. Het zal de Grwt. van 1848 opvolgen in den zin, zooals die toen is gewijzigd, met het oog op hetgeen er toen plaats gehad heeft en verhandeld is; dat is, namelijk, in een monarchalen zin. Zijne roeping is verder eene geleidelijke verbetering, waar die blijken mogt gevorderd te worden. Zonder vooringenomenheid zal men dus onderzoeken, of de ondervinding leert, dat in het vastgestelde werk wijzigingen moeten worden voorgedragen. Het stelt zich tot regel, niet te veel te regelen, daar elke regel een band is, en de tegenwoordige Regering eene vrijheidlievende Regering zijn wil, zoowel wat de zedelijke, als wat de stoffelijke belangen des volks aangaat. Vooral op de behoorlijke verzekering der financien zal zij het oog houden.

Nadat de algemeene beraadslagingen zijn gesloten, zijn Hoofdst. I (*Huis des Konings*) en Hoofdst. II (*Hooge Collegiën enz.*) met algemeene stemmen aangenomen.

Daarna zijn verslagen over eenige verzoekschriften uitgebragt. — Bij de behandeling van een adres over het afschaffen der slavernij in West-Indie heeft de heer Elout zich zeer ernstig uitgelaten over de behandeling der slaven. De heer van Hoëvell is mede daaromtrent in bijzonderheden getreden, en heeft voorgesteld, het adres aan den Minister van Kolonien toe te zenden. Nadat nog de heeren Luyben, Rijk, Mackay en v. Lijnden daarover het woord hadden gevoerd, is met 35 tegen 6 stemmen tot die toezending besloten.

Zitting van 25 November.

De beraadslagingen over de staatsbegrooting en wel over Hoofdstuk III (*Buitenl. Zaken*) zijn voortgezet. De heer van Lennep heeft, op de hem eigene en luimige wijze, de noodzakelijkheid betoogd, dat onze buitenlandsche gezanten weder in het genot van de hun ontnomene tafelgelden worden gesteld, ten einde in hunne standplaatsen den luister van den staat te kunnen ophouden, en zich in het belang van het land, op de hoogte der kennis van de openbare aangelegenheden te kunnen stellen. Onderscheidene leden hebben bovendien het woord gevoerd. De Minister van Buitenlandsche zaken heeft de voordragt verdedigd, en daarbij in de eerste plaats verklaard, ten aanzien van eene aanmerking van den heer Sloet, dat het pligt is der Regering, om godsdienstige twisten zooveel mogelijk te verhoeden en te dempen, en dat hij zich vleit, dat de uitkomst zal bewijzen, dat de genomene maatregelen niet zonder uitwerking zijn geweest. — Wat de bezoldiging der gezanten betreft, heeft Z. E. in 't algemeen erkend, dat deze te karig zijn, ook, in verband met de verminderende waarde van het geld, welke haren invloed meer en meer doet gevoelen. Naar zijn inzien, zal men, eenmaal, ten einde in de daad bij al de departementen van het bestuur kundige en geschikte ambtenaren te erlangen, tot eene algemeene verhooging van de bezoldiging van alle ambtenaren moeten overgaan. Wat de gezanten betreft, zoo hem voor deze verhooging van bezoldiging noodzakelijk voorkomt, zal hij niet aarzelen, die voor te dragen. Ten slotte is het IIIe Hoofdst. met 60 tegen 2 stemmen, die van de heeren Storm en van Hoëvell, aangenomen.

Zitting van 26 November.

In de morgen-zitting zijn de in de vorige zitting reeds begonnen algemeene beraadslagingen over Hoofdst. IV (*Justitie*) voortgezet en ten einde gebragt. De heer Bosscha heeft op eene spoedige herziening van de wet op de militaire strafvordering, de heer v. Golstein op eene voordragt van regterlijke organisatie, en de heer Rijk op eene herziening van het strafwetboek voor het krijgsvolk te water aangedrongen. De heer Godefroi heeft de aangelegenheid van de kosten van het vervoer en de verpleging der ter zake van bedelarij veroordeelden ter sprake gebragt, en begrepen, dat deze kosten geenszins door de gemeenten moesten worden vergoed, maar ten laste van den Staat behoorden te komen, als in de daad geregtskosten, waarin bij de staatsbegrooting wordt voorzien. — De Minister van Justitie heeft de bedenkingen beantwoord, en daarbij, onder anderen, verklaard, dat hij het pligt rekent, om de bij de Grondwet aangewezene wetten in te dienen en dit ook ter zijner tijd denkt te doen, maar dienaangaande niets kan belooven. Z. Exc. heeft zich verdedigd tegen het verwijt van werkeloosheid. De militaire regtspleging is den Minister niet zoo ongenoegzaam voorgekomen, als door sommigen wordt beweerd. In het Hoog mil. Geregtshof bespeurt hij geene weelde, en zoo dergelijke instelling in Belgie minder geld vordert, is het nog de vraag, of zij even goed werkt. Aldaar is het meer eene commissie, dan een Geregtshof, en dit strookt weinig met onzen laudaard. Ten aanzien van de strafwet voor het krijgsvolk te water heeft Z. E. verklaard, eene correspondentie te hebben geopend. De kosten van het vervoer van veroordeelde bedelaars kunnen, naar het oordeel der Regering, door den Staat worden vergoed, maar geenszins die der verpleging in de kolonien, ter zake van de zware last, die daardoor op de geldmiddelen zoude worden gelegd.

In de *avondzitting* zijn de beraadslagingen voorgezet. — Naar aanleiding eener door de heeren Reinders en Hugenholtz geopperde vraag, ten aanzien van bemoeijenis der ambtenaren met de verkiezingen, is door de beide ministers verklaard, dat van wege de regering niets is gedaan, wat daartoe aanleiding zou hebben kunnen geven. De regering heeft verlangd dat de meest mogelijke vrijheid bij de verkiezingen zou plaats hebben. — De Minister van Justitie heeft de verzekering gegeven, dat omtrent de toepassing van het cellulaire stelsel met de meeste omzigtigheid wordt te werk gegaan. Omtrent een locaal voor den Hoogen Raad deelt de minister mede, dat men deswege ten minste één stap is gevorderd, dat namelijk de plaats is aangewezen, waar het nieuwe locaal zal worden gevestigd. Hij hoopt dat die stap door meerdere zal worden gevolgd. — Het geheele Hoofdst. is ten slotte aangenomen met 50 tegen 8 stemmen; tegen de heeren Hugenholtz, de Lom de Berg, de Poorter, Storm van Wintershoven, van Akerlaken, van Hoëvell en van Eck.

— De vorige Minister van Buit. zaken de heer van Zuylen van Nijevelt heeft een open brief gerigt aan den Voorzitter der Tweede Kamer, voornamelijk strekkende, om pertinent te blijven ontkennen, dat eenige voorloopige mededeeling omtrent de invoering der bisschoppelijke hierarchie namens den Pauselijken stoel is gegeven.

Eenige handelaren van Amsterdam, Rotterdam, Schiedam, Alblasserdam, Dordrecht, Harlingen, Groningen en andere plaatsen hebben een adres geteekend, om de regering te verzoeken de afschaffing van het tonnegeld. Zij beweren, dat tengevolge van deze drukkende belasting de vreemde schepen onze havens passeren, en liever naar Antwerpen en elders stevenen. Een schip van 500 ton, zeggen zij, betaalt aan in- en uitgaande regten te Amsterdam *f* 1446.25, te Antwerpen *f* 975, te Hamburg *f* 560, te Bremen *f* 426. Zij achten eene afschaffing van belasting, indien er geen aequivalent daarvoor is aan te wijzen, zeker aan moeijelijkheden verbonden, doch in het belang der Ned. havens, en der concurrentie met de andere havens van de vaste kust achten zij die afschaffing hoogst noodzakelijk.

— De berigten over den staat der werkzaamheden, behoorende tot de Overijsselsche Kanaal-Maatschappij, getuigen van eenen snellen en gunstigen vooruitgang van dat belangrijk werk. Het kanaal van Zwolle tot de rivier de Regge, dat dezen zomer voor de scheepvaart is opengesteld, geeft reeds eene groote bedrijvigheid aan de streek, die het doorsnijdt. Het verdere gedeelte tot aan Almelo, dat over drie vierde der lengte is afgewerkt, zal tegen het einde van het volgend jaar voltooid zijn. Het voedings- en scheepvaarts-kanaal van Daarle naar de Vecht, dat daarmede in verband staat, wordt eerstdaags aanbesteed, om in het begin van 1855 voltooid te kunnen zijn. Het project van de zijtak uit het hoofdkanaal, van Dalmsholte naar Deventer, is ter goedkeuring aan het Gouvernement opgezonden. Voor zooverre de weersgesteldheid dit toelaat, zal met de werkzaamheden voor dat kanaalpand, nog dezen winter te Deventer worden aangevangen. De projecten voor de aldaar te bouwen sluizen en het kanaliseren der Schipbeek, zijn door het Gouvernement goedgekeurd. Van de drie Stuwen, die in het belang dezer Kanalisatie in de rivieren de Regge en Vecht vereischt werden, zijn twee geheel, en een voor meer dan drie vierde voltooid. Uit deze opgave volgt:

1. Dat alle projecten voor de gezamenlijke kanaallengte van ongeveer 20 uren voltooid, en (met uitzondering van een gedeelte der kanaallijn, van Dalmsholte naar Deventer, waarvoor de approbatie word ingewacht) door het gouvernement zijn goedgekeurd. 2. Dat op dezen oogenblik kan worden gezegd, dat de werkzaamheden der Overijsselsche Kanaal-Maatschappij, voor meer dan twee derde uitgevoerd of in constructie zijn.

— Bij Blokzijl zijn de winterganzen zoo talrijk als ooit bij menschen geheugen het geval is geweest; zij vertoonen zich in digte drommen.

— In een tuin te Wolvega zijn in de jongstverloopene week ten tweedenmale erwtepeulen van den kouden grond geplukt, die zeer goed van smaak waren.

— De Koning heeft den Voorzitter van de Commissie tot droogmaking van het Haarl. meer, tot kommandeur, en de ingenieurs Beijerinck en Kock tot ridders van de orde van den Nederl. Leeuw benoemd, en zulks ten einde een bewijs te geven van ,s Konings tevredenheid wegens het gelukkig tot stand brengen der grootsche onderneming, aan de zorgen van genoemde commissie en de onder haar toezigt werkende ingenieurs toevertrouwd.

's Gravenhage, 24 Nov. Sedert eenigen tijd dragen te dezer stede de predikanten der ned. herv. gemeente op den kansel noch mantel noch bef bij hun openbaar dienstwerk. Dit geschiedt (zoo wil men) tengevolge van een met eenparigheid van stemmen door hun eerw. genomen besluit. Ook de voorzangers hebben de bovengenoemde kerkelijke onderscheidingsteekenen bij de openbare eeredienst afgelegd.

Amsterdam, 27 Nov. Wij vernemen dat jl. Zondag (20 dezer) in de kerk der hervormde gemeente te Sloterdijk, een voormalig Roomsch Catholiek geestelijke, na vooraf belijdenis des geloofste hebben afgelegd, als lid der hervormde gemeente, op plegtige wijze is ingezegend door den weleerw. heer U. P. Calkoen, predikant aldaar bij die gemeente. De eerw. leeraar sprak hij die gelegenheid eene treffende rede uit, naar aanleiding van Matth. 23 vs. 10*b*,) *Want een is uw meester, namelijk Christus*) die op de talrijke schare, zoo uit die gemeente als van deze stad opgekomen, een diepen indruk maakte.

Utrecht, 27 Nov. De spoorweg van België naar Nederland wordt met zooveel spoed voltooid, dat, indien geen slecht weder tusschen beiden komt, dezelve met 1 Jan. e.k. tot Roodevaart en Breda gereed zal zijn.

Op de 1ste sectie van den spoorweg van Antwerpen op Rotterdam zijn de rails gelegd: gisteren Zaturdag heeft er reeds een proefrid op plaats gehad.

— Het *Handbl.* zegt onderrigt te zijn, dat het plaatselijk bestuur van Arnhem bij Z. M. den Koning aanvrage gedaan heeft, om te dier stede in het volgende jaar eene tentoonstelling te mogen openen van de voortbrengselen uit 's Rijks O. I. bezittingen, van welke thans op Java eene tentoonstelling gehouden wordt.

Tiel, 26 Nov. Ten gevolge van de ongekende laagte van de rivier de Waal liggen thans te Druten 47 geladen schepen en 4 stoombooten, welke uit hoofde der ondiepte van de rivier hunne vaart niet kunnen vervolgen. *Tiels. Ct.*

Steenwijk, 26 Nov. Aan S. J. Keizer c. s. alhier, is door Z. M. toegestaan, om zich van de Ned. Israëlitische gemeente ter dezer stede afscheidende, eene eigene gemeente te mogen oprigten, onder den naam van BETH JACOBS, en hunne godsdienstoefeningen te houden in het daarvoor door hen bestemd lokaal, in de Oosterstraat alhier. *Steenw. Ct.*

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

De *M. Chronicle* vermeldt, dat de voorwaarden van overeenkomst tusschen den graaf van Chambord en den Orleanstak zijn: 1°. geen tweede huwelijk aan te gaan, ingeval van overlijden der gravin van Chambord, en 2°. afstand te doen van den Franschen troon, indien de graaf daartoe geroepen mogt worden bij de meerderjarigheid des graven van Parijs. — De erkenning van Chambord als hoofd van het Bourbons-geslacht en erfelijk Koning van Frankrijk strekte ten grondslag dezer voorwaarden. — De correspondent van den *M. Chronicle* te Parijs meldt, dat de graaf Molé, de heer Guizot en anderen veel bijgedragen hebben tot het tot stand brengen der fusie, die zeer onwelkom was op de Tuilerien, doch dat men aldaar besloten had, eene onverschillige houding aan te nemen.

Parijs, 28 Nov. De Keizer en de Keizerin worden spoedig te Parijs terug verwacht.

— In den afgeloopen nacht werden eenige oproerige plakkaten in de straten van Parijs aangeplakt, hetgeen eenige inhechtenisnemingen heeft ten gevolge gehad.

— Men verzekert, dat het huis van Rotschild aan de regering 150 millioen heeft geleend.

ENGELAND.

In de menagerie van Balty te Fortes had onlangs een treurig ongeluk plaats. Een meisje, dat een tweejarig kind op den arm droeg, had zich te digt bij het hok van den leeuw begeven, en terwijl zij omzag, stak de leeuw zijnen klaauw tusschen de ijzeren stijlen door, greep het kind bij het hoofd, vermorzelde de schedel op meer dan ééne plaats en liet zijne prooi niet los voor dat hij met een ijzeren staaf was teruggedreven. Men wanhoopt nog niet geheel aan het behoud van het ongelukkig kind.

Londen, 28 Nov. Sedert gisteren avond heerscht er te Londen een dier zware misten, welke den dag in nacht veranderen. Zoo wel op de rivier als in de straten was gisteren avond de verwarring uitermate groot en tusschen 8—9 ure verkeerde alles in volkomen stilstand. Heden avond laat het zich aanzien, dat het niet beter zijn zal.

24 Nov. Meest alle dagbladen geven zich bijzonder vee moeite om de vereeniging der Orleans en Bourbons, te be schouwen als een gevolg der bemoeijingen van den Keizer v Rusland, met het oogmerk om in Frankrijk zoodanige p litieke woeling te veroorzaken als geschikt ware, om de de neming in de Oostersche zaak af te leiden.

DUITSCHLAND.

Het Domkapittel te Freiburg, heeft in een adres aan d Aarts-bisschop verklaard, dat het alle gevolgen wil deele welke uit het tegenwoordige conflict met de regering, v dien prelaat mogten ontstaan.

— Den 28 dezer zijn te Berlijn de Kamers geopend. T aanzien der Oostersche kwestie heeft de Pruissische Reg ring, in de openings-rede hare bezorgdheid voor den vre te kennen gegeven, zij ziet evenwel met vertrouwen de to komst tegemoet, en zal blijven voortgaan, om de zaak d vredes te bevorderen en tot gematigdheid aan te manen.

Berlijn, 25 Nov. Verschillende takken van indust zijn door de oostersche kwestie in den hartader getroffe Zij benadeelt vooral de fabrieken van geweven stoffen, d een groot débouché in het oosten hadden, en reeds vroeg door de financiële maatregelen der Porte, vooral met betre king tot de leening te Parijs en de bank-operatiën te Co stantinopel, veel geleden hadden.

— Alhier is eene groote werkplaats daargesteld voor u de gevangenis ontslagenen, die elders geen werk kunne vinden. Er is plaats voor 350 werklieden. De gebouwen zij door hooge muren afgesloten. De werklieden worden in de zelve onderhouden en moeten er wonen; zij moeten zich voor de opname voor den tijd van 5 jaren in dienst stellen in 't gebouw, en zich onderwerpen aan het vastgestelde reglement.

Keulen, 25 Nov. Den 22 heeft de bisschop van Limburg, aan de Lahn, te Wiesbaden voor het crimineel geregtshof teregt gestaan, wegens misbruik maken van zijn gezag. De bisschop heeft verklaard, ditmaal voor den regter te zijn verschenen, zonder daarom gehouden te willen zijn in 't vervolg gelijke goedwilligheid te betoonen.

— Namens den regent-groothertog van Baden is door de president minister aan de leden van den opperkerkeraad dank betuigd voor de trouw door hen aan de regering beweze in de verwikkelingen met den aarts-bisschop van Freiburg Aan de leden wordt ook gemeld, dat de tegen hen uitgespro ken ban geen de minste burgerlijke werking zal hebben.

De inhechtenisneming der geestelijken, die den banvloe afkondigen, duurt inmiddels voort, maar veroorzaakt o verschillende plaatsen oproerige bewegingen, die bij gebre aan noodige manschap niet terstond zijn te bedwingen. De toestand wordt dus in het groothertogdom ernstig.

TURKIJE.

Op het krijgstooneel is het voortdurend rustig. De Wallachysche militie is bij het Russische leger ingedeeld en moe nu tegen haren eigenen souverein strijden. Het is wonderlijk dat Rusland den soldaat tot zulk eene trouweloosheid brengt. Eenige invloedrijke Bojaren te Bucharest zijn in hechtenis genomen.

— Volgens berigten uit Konstantinopel loopende tot 17 dezer lag de vereenigde Fransche en Engelsche vloot nog voor Konstantinopel en maakte geenerlei toebereidselen, om zich naar de Zwarte Zee te begeven. De Oostenrijksche en Pruissische gezanten waren teruggeroepen; hunne opvolgers waren nog niet bekend. Men meende te weten, dat de Oostenrijksche gezant, de heer von Bruck, weder in het Oostenrijksche Ministerie treden zou.

Generaal Baraguay d'Hilliers was te Konstantinopel gearriveerd.

Het tweede smaldeel der Turksche vloot was naar de Zwarte Zee gestevend.

Van het tooneel des oorlogs aan de Aziatische grenzen, was het berigt ontvangen, dat vijf aanvallen der Russen op het fort Cheftakil door de Turken zijn afgeslagen. Eene Russische stoomboot, die 1500 man aanbragt, om het korps der belegeraars te versterken, had voor het fort schipbreuk geleden. Het Turksche garnizoen deed daarop een uitval en nam allen gevangen, die aan de golven ontkomen waren.

Het bevestigt zich, dat de Porte een voorschot op de Egyptische schatting ontvangen heeft.

— Er zijn in Alexandrie 10,000 man hulptroepen ingescheept voor Konstantinopel.

In geheel Hindostan heerscht eene groote opgewondenheid onder de Mahomedanen.

— Men verwacht, dat er binnen kort een beslissende slag bij Kalefat, waar het gros van de Russische en Turksche troepen geconcenteerd is, zal plaats hebben. Men voegt er bij, dat Omer-Pacha bevel heeft bekomen, de vijandelijkheden tot elken prijs voort te zetten, daar de financiële aangelegenheden van de Porte haar niet toelaten tijd te verspillen. Hiermede zijn dus de geruchten van een wapenstilstand vervallen.

— Men verhaalde 26 dezer te Parijs ook nog, dat de Engelsche en Fransche regeringen aan den keizer van Oostenrijk een nieuw ontwerp van schikking hadden voorgesteld, gepaard met de verzekering, dat zij op zich namen dit ontwerp door Turkije te doen aannemen, indien de keizer van Oostenrijk kon instaan voor de goedkeuring van den Czaar.

— Men wilde te Frankfort bepaaldelijk weten, dat een Europeesch congres tot stand zal komen, ter regeling der Turksch-Russische kwestie en het behoud van den vrede.

SPANJE.

Madrid, 19 Nov. De Koningin is nog onbewust van het overlijden der Koningin van Portugal. Men houdt deze smartelijke tijding voor Koningin Isabella zoo lang mogelijk geheim, althans men zal haar niet mededeelen, dat donna Maria in het kraambed overleden is.

PORTUGAL.

Nadere bijzonderheden aangaande den dood der Koningin houden in, dat de overledene den geest gaf na een zoon te hebben gebaard, die bij de aanwending der kunst om hem het levenslicht te doen aanschouwen stierf. De ministerraad kwam onmiddellijk bijeen, en de Koning-gemaal, don Ferdinand, heeft den eed afgelegd als regent gedurende de minderjarigheid van zijnen zoon don Pedro V. De regent heeft het kabinet Saldanha Magelhaens in zijne functiën bevestigd, en voor het behoud der rust in den lande bestaat niet de minste vrees. Geheel de bevolking der hoofdstad, van alle standen, treurt over het geleden verlies. Zij heeft het agentschap welwillend ontvangen.

DRENTHE.

Assen, 30 Nov. Ook uit andere gemeenten dezer Provincie, behalve uit Ruinen, verneemt men, dat zich eene versterving onder de jonge roggeplant openbaart; op vele plaatsen wordt dezelve geel en sterft weg.

— Hier ter stede doet zich ook evenals op vele andere plaatsen in het Vaderland gebrek aan meel gevoelen; door bijna volslagen windstilte van de laatste dagen is er niet of zeer weinig kunnen gemalen worden, terwijl de voorraad meel al meer en meer opraakt.

— Jl. Zondag is in de kerk der Hervormden alhier van den Predikstoel afgelezen, dat door kerkvoogden en notabelen besloten was, om eene poging aan te wenden, ten einde eene wenschelijke vergrooting van het orgel te bekomen. Deze vergrooting is geraamd op *f* 1200-„. Men wil beproeven deze som, bij wijze van renteloos voorschot, bij aandeelen van *f* 25-„ van de gemeente-leden te bekomen, ten welken einde eene lijst van inteekening aan dezelve zal worden aangeboden. Van den Predikstoel is op het wenschelijke en belangrijke dezer verbetering gewezen, en is de gemeente dringend tot deelneming aangespoord.

— *Men schrijft uit Meppel:* Het is opmerkelijk, dat bij onze

beide predikanten op nieuw pogingen tot stelen zijn aangewend, terwijl nog kort geleden, ook reeds van beide leeraren op zekeren nacht de geheele wasch is gestolen, zonder dat nog de dief of de dieven tot nu toe zijn ontdekt. Het laat zich daarom veronderstellen, dat het beide malen dezelfde dieven zijn geweest. *Pr. Ov. Ct.*

— Men verneemt, dat heden in eene vergadering van het Departement Assen der Nederlandsche Maatschappij van Nijverheid, aan de heeren *S. van Roijen* van Diever en Dr. *S. J. van Roijen* van Groningen zal worden uitgereikt de gouden medaille, welke in de Algemeene Vergadering dier Maatschappij, den 19 Julij jl. te Haarlem gehouden, aan die heeren is toegekend voor een antwoord op de prijsvraag, over het voor- of nadeelige van het afplaggen van heidegronden tot mest vermeerdering, inzonderheid met betrekking tot de vraag, of die heidegronden ook met meer nut tot andere oogmerken konden gebruikt worden, (tot weide- bosch- en bouwland), en op welke wijze alsdan zou kunnen worden voorzien in de behoefte aan mest, die anders uit de heideplaggen verkregen wordt.

— Eergisteren zijn ter dezer stede bij den bakker *J. F.* door de politie 34 brooden van verschillende grootte aangehouden, die gezamenlijk 5 ponden en 1 onc te ligt zijn bevonden, niettegenstaande ze nog nat waren; ook waren er brooden onder in een vorm, die bij de betrekkelijke keur verboden is. De brooden zijn ten gemeente-huize opgebragt.

— Voor de daarvoor bestaande commissie uit het Provinciaal Geregtshof van Drenthe heeft de heer Mr. *B. Oosting* alhier, zijn examen als Kandidaat-Notaris afgelegd en is als zoodanig toegelaten.

— J.l. Maandag heeft er op de zaal van *J. B. Schut* alhier, eene vergadering plaats gehad van geregtigden tot het dragen van het *Metalen Kruis*, met oogmerk, om te beraadslagen over de oprigting van eene vereeniging van dien naam, als ook in andere gewesten bestaan. Er is tot de oprigting van zoodanige vereeniging besloten, en tevens, om de geregtigden tot het dragen van dit kruis te Meppel uit te noodigen, om zich bij die te Assen en het overig gedeelte der Provincie aan te sluiten, ten einde eene Provinciale vereeniging te vormen.

— Jl. Maandag heeft de Regtbank alhier uitspraak gedaan in de zaak van Overste Schepper en Schepperen van 't Aduarder Zijlvest tegen de gemeente Peize, en aan de gemeente Peize geheel gewonnene zaak gegeven, met veroordeeling van het Zijlvest in alle kosten. Dit vonnis berust op de overweging, dat het Zijlvest niet had bewezen, dat het gemeentebestuur van Peize ooit Zijlschot had betaald of daartoe eenige verpligting ooit had op zich genomen; dat dit ook uit de menigvuldige in 't proces gebragte oude en nieuwere stukken niet volgde, waarin steeds van *buren* en *eigenerfden*, en dus van particulieren werd gesproken, dat dus, zoo er Zijlschot betaald moest worden, dit van de particuliere grondbezitters moest worden gevorderd en niet van de gemeente.

— Uit Meppel meldt men het volgende: Naar wij vernemen, zal binnen kort een der in dit gewest gelegene Hunnebedden in het belang der wetenschap worden opgeruimd en onderzocht. Eene wetenschappelijke commissie zal de steenen van dat Hunnebed, aan een particulier ter dezer stede behoorende, doen springen en den grond opgraven, als wanneer men verwacht in het bezit van antiquarische voorwerpen te komen, die welligt eenig licht zullen verspreiden over den oorsprong, den duur enz. der Hunnebedden. Met belangstelling ziet men den uitslag daarvan te gemoet. *Ned.*

— Wel mag het eene zeldzaamheid heeten, zegt de *Gron. Ct.*, dat sedert den 26 en 27 Sept. j.l., zijnde de dagen, op welke in bijna al de oorden van ons Vaderland zware stormen hebben gewoed, van belang geen regen is gevallen; er zullen zeker weinig herfsten zijn, die zich door eene zoo buitengewone droogte kenmerken als deze. Algemeen wordt dan ook hier ter stede over gebrek aan regenwater geklaagd. Deze klagte begint men ook meer en meer te Assen te hooren.

— De Koning heeft goedgekeurd de beroeping tot Predikant van Makkinga, Elsloo en Langendijken, uitgebragt op den kandidaat *A. A. Hingst.*

— Bij den Raad van Groningen is ingekomen een adres van eenige landbouwers van den Hoorn en Horensche dijk en anderen, de hulp van den Raad vragende tot den aanleg van een straatweg van Eelde langs Eelderwolde en den Horenschen dijk naar Groningen, waartoe zij de kostelooze levering van den ondergrond en ruime geldelijke bijdragen toezeggen; zij doen dit verzoek, omdat de geprojecteerde kunstweg van Paterwolde naar Haren nog steeds niet is tot stand gekomen. Na eenige discussien, is besloten, dit adres tot nader onderzoek in handen eener commissie te stellen.

* **Gasselternijveen, 27 Nov.** Heden voormiddag hield onze Leeraar, de heer *A ten Oever*, zijne afscheidsrede naar aanleiding van 2 Joh: 8. Eene groote menigte menschen, zoo als gewoonlijk bij die gelegenheden plaats heeft, bevond zich in het tempelgebouw en luisterde aandachtig naar de waarschuwingen tegen de godsdienstige dwaalgeesten van den tijd, die ZEd. tot haar rigtte en welke de hoofdinhoud der rede uitmaakten.

* **Hoogersmilde, 28 Nov.** Ook hier is eene koe, welke voor *f* 60 was aangegeven, door de commiesen gestationeerd te Smilde, benaderd. De ambtenaren hebben dezelve behouden en zullen genoodzaakt zijn ze te slagten.

* **Eelde, 28 Nov.** In deze Gemeente is heden weder een slagtoffer van den sterken drank gevallen, een vroeger welgesteld burger, door het veelvuldig gebruik van sterken drank in zijne zaken achteruitgegaan; hij zocht sedert een paar dagen weder zijne troost in den vergiftigen drank; gisteren nacht ongekleed zijn huis verlaten hebbende, om uit een nabij gelegen put water te halen, wierd hij het spoor bijster, en is later door de wacht verkleumd in eene nabij gelegen sloot gevonden, tengevolge waarvan hij heden nacht is overleden.

* **Ambt-Hardenberg, 27 Nov.** De raadsvergadering van gisteren leverde belangrijke discussien op.

1o. ten aanzien van het school-reglement, werd het voorstel des Voorzitters, om het provinciale school-reglement weder in te voeren met groote meerderheid van stemmen verworpen, en tevens besloten, dat het ter approbatie opgezondene bijzonder reglement in werking zal treden, zoodra de goedkeuring door Z. M. zal zijn geschonken. Van dat reglement hebben wij in der tijd reeds iets medegedeeld. Men herinnere zich het precieuse amendement der schooljaren, die alstoen met *twee* verminderd zijn! 2o. ten aanzien van een in eene vorige vergadering genomen besluit betreffende het aanvragen van hulp-marechaussées gedurende de wintermaanden, waarvan de suppletie-kosten voor deze gemeente in het geheel gerekend worden te bedragen *f* 36,— vermeenden eenige leden uit de gehuchten, dat die kosten te groot waren, ongeloofelijk! op eene gemeente van 5000 zielen! Niettegenstaande de krachtigste redenen van den voorzitter hielden de mannen met *koppen* hun eenmaal opgevat voornemen vast, er werd dus besloten: geene marechaussées. — Hierop werd in de laatste vergadering door andere leden teruggekomen; den zwaarhoofdigen werd het met echte kleuren onder den neus gewreven, hoe ondoordacht hunne en soortgelijke besluiten waren, en van welken nadeeligen invloed iets dergelijks voor eene geheele gemeente kan zijn etc.; evenwel de maréchaussées zijn niet meer te verkrijgen. de daartoe beschikbaar gestelden zijn reeds elders gedetacheerd. Wie beseft niet, hoe noodig zoodanige policie versterking is voor eene gemeente als deze, in welker nabijheid verscheidene honderd vreemde arbeiders en poldergasten waarschijnlijk den geheelen winter zullen blijven vertoeven.

* **Heemse, 26 Nov.** De WelEerw. heer *J. B. Nonhebel* van Gerderen heeft voor het voorloopig beroep als predikant der hervormde gemeente alhier bedankt, niettegenstaande men de verzekering had gegeven, van aan ZEd. het *vaste* beroep te zullen aanbieden, zoodra het kerk-bestuur daartoe bij magte zoude zijn. De heer *J. B. Nonhebel* is slechts eenige weken proponent en is dit reeds ZEds. *derde* beroep.

* **Hoogeveen, 28 Nov.** Naar men verneemt, werden gister avond, na de godsdienstoefening in de Hervormde Kerk alhier, HH. Diakenen, bij het ledig storten van een der collecte-zakjes verrast, door daarin te vinden zes stukken van *f* 2,50 en een munt-billet van *f* 10-" te zamen alzoo uitmakende eene som van *f* 25-", welk bedrag men vermoedt, dat van éénen gever afkomstig is, die dan ook daarvoor bij dezen openlijk wordt dank betuigd. Mogte dit bij velen der gegoeden navolging vinden! hoe aangenaam zou dit niet voor het armbestuur zijn, ten einde daardoor ruimer bedeelingen aan de behoeftigen te kunnen verstrekken, en vooral in den tegenwoordigen tijd, nu alle mondbehoeften zoo bijzonder hoog in prijs zijn.

* Heden morgen ongeveer ten 8½ uur heeft alhier het navolgende betreurenswaardig onheil plaats gehad. Terwijl de vader afwezig was, liet eene moeder twee kinderen een van 4 en een van 2½ jaar, geheel alleen, op een legertje nabij de haardstede slapende, achter, en begaf zich, ter verrigting van bezigheden, naar eene andere niet ver verwijderde woning. Bij haar terugkeeren komt het oudste kind haar tegemoet, en verhaalt haar, dat de kleederen van zijn zusje in brand waren geraakt; zij snelt naar huis, en ziet bij hare te huis komst het kleine kind brandende en in een beklagenswaardigen toestand op den grond liggen; ten gevolge van de bekomene brandwonden is het kind heden middag, na hevige smarten te hebben doorgestaan, overleden.

RAADSVERGADERINGEN.

* **Coevorden, 25 Nov.** In de Gemeenteraads-vergadering, heden gehouden, waren alle leden tegenwoordig, behalve het lid Stokman.

Aangezien voorleden jaar bij Koninklijk besluit de bank van leening op vorige voorwaarden voor één jaar is toegestaan aan den heer A. Boll, en dit jaar met ultimo Dec. aanstaande is geëindigd, stelt de Voorzitter voor, Z. M. te verzoeken, dit alsnog met één jaar te verlengen; alzoo wordt besloten. — Wordt voorgelezen het concept-adres aan den Minister van Justitie, om in deze gemeente één of twee geregtsdienaren te stationneren; goedgekeurd. — Wordt besloten van Ged. Staten vergunning te vragen, om met het Gemeente-Bestuur van Dalen in overleg te treden, betrekkelijk het leggen van een Mac-Adam- of straatweg tusschen beide gemeenten.

INGEZONDENE STUKKEN.

STEMMING VAN EEN LID
VOOR DE
TWEEDE KAMER DER STATEN GENERAAL.

Eene constitutionnele Maatschappij vereischt een constitutionneel leven. Het is op grond hiervan, dat ik, naar aanleiding der betrekkelijke aanbevelingen ten mijnen gunste in de Provinciale Drentsche en Meppeler Couranten van Zaturdag den 26 dezer loopende maand November, mij verpligt acht openlijk te verklaren, zoo als ik mij, zoo veel mogelijk, haast in het belang der op Donderdag den eersten December aanstaande te houden stemming mits dezen te doen, dat de redenen, waarom ik even vóór de in de maand Mei l.l. plaats gehad hebbende stemming voor het lidmaatschap van de Tweede Kamer der Staten Generaal gemeend heb, ook mij beschikbaar te moeten stellen, door de daarop gevolgde benoeming van twee *Drentsche* ingezetenen, geheel en al is komen te vervallen, en dat ik, die van een volksvertegenwoordiger boven al goede trouw in zijne handelingen en juist op grond daarvan dan ook geenszins overeenstemming in alle opzigten met de wijze van beschouwen zijner Committenten durf vorderen, steeds gemeend heb en alnog vermeen, in die benoeming stof tot tevredenheid te vinden en zonder dat ik wensch, dat daarin ten gevolge der omstandigheid, dat de Heer Mr. L. Graaf van Heiden Reinestein begrijpt, zich aan eene herbenoeming te moeten onderwerpen, eenige verandering worde gebragt.

Dat dus alle kiezers met mij hunne stemmen op den Heer Mr. L. Graaf van Heiden Reinestein uitbrengen, hoop ik ondergeteekende

ASSEN, 27 Nov. 1853. G. L. KNIPHORST.

Sint-Nikolaas- en Nieuwjaarsgeschenken.
Een woord aan gehuwde heeren en aan zulken, die 't eerlang hopen te worden.

't Is bij velen een overoud gebruik, dat in eere moet gehouden worden, om òf op Sint-Nikolaas òf op den Nieuwjaarsdag aan gade of liefste 't een of ander voorwerp van waarde *cadeau* te geven, ten blijke van warme toegenegenheid en liefde. Inzonderheid worden daartoe de jaarboekjes gebezigd, hetzij die waarin Vaderlandsche schrijvers en schrijfsters de voortbrengselen huns geestes tot gemeengoed voor de natie maakten, hetzij die van 't Buitenland. En inderdaad zijn onze jaarboekjes, zoowel om 't degelijke van den inhoud, als om de *élegance*, die de binders tegenwoordig aan 't uiterlijke en graveurs en lithografen aan 't plaatwerk ten koste leggen, alleruitnemendst daarvoor geschikt. Ze zijn 't allezins waard, dat ze bijzonderlijk in de handen onder schoonen komen.

Doch 't zijn deze eigenlijk niet, die schrijver dezes met een paar woorden wilde aanbevolen hebben aan oudere en jonge heeren, die gaarne hunne dames willen verpligten. Ze vinden ook zonder onze aanprijzing gewis hun weg in *Drenthe.* 't Is een ander boeksken, dat wij als een zeer kostelijk St.-Nikolaas- of Nieuwjaarsgeschenk u wilden doen kennen, — een bundeltje echt-Christelijke poëzij, — klein maar rein, — voor eenigen tijd reeds te *Groningen* bij *van Zweeden* in het licht gekomen. 't Is het boekje, dat tot titel draagt:

Vrouwenleven.
Zangen des geloofs en der liefde
door
R. BENNINK JANSSONIUS,

— dezelfde zoetvloeijende zanger, die ons vroeger, toen hij nog predikant te *Rhoderwolde* was, zijne *Lentebladen* en zijne *Jonge Dooden* schonk. Die poëzij beveelt zich van meer dan eene zijde allergunstigst aan. Als de voornaamste en beste van de vele goede eigenschappen, waardoor dit bundeltje boven menig ander uitmunt, noemen wij den regt euangelischen toon of Christelijken geest, die er u in onberispelijken maatklank uit tegenruischt, waar gij 't ook opslaat. Het geeft ons in getrouwe beelden inderdaad het leven der Christenvrouw, in zijn onderscheidene *nuances* weder.

Schrijver dezes houdt er zich van overtuigd, dat deze poëzij weêrklank zal vinden in de harten onzer Christenvrouwen en maagden. 't Zullen oogenblikken van geestelijk genot zijn voor haar, deze keurige verzen te lezen, en zéér zouden wij ons vergissen, bijaldien die lezing niet nog een duurzamer vrucht voortbragt, — bijaldien ze niet ook stichtte. Het vrouwelijk gemoed is er zoo geheel en zoo regt toe geëigend, om zich in deze *Zangen des geloofs en der liefde* in waarheid te huis vinden, door den christelijk-vromen tint, die er over verspreid ligt. De vrouw zoekt iets voor het hart, — zij leest wat het hart bevredigt. Welnu, dat vindt zij *hier.* Wij gelooven, dat geen echtgenoot zijne gade en geen jongeling zijne verloofde met een aangenamer geschenk tegen 't einde des jaars zal verrassen, dan wanneer zij hunne keuze daartoe op dit boekje bepalen, — en die deze regelen schrijft, houdt zich van den dank der Drentsche dames verzekerd, voor wie door middel van dit artikel straks de gelegenheid werd geopend van met JANSSONIUS' *Vrouwenleven* bekend te geraken.

—V—. A. N. E. E.

Schoolfonds te Maasbommel c. a.

Werd in een vroeger nr. dezer Courant berigt, dat de boekh. Gebrs. *Campagne* te *Tiel* een boek zouden uitgeven, getiteld: *de Roomsche Kerk in acht steendrukplaten, met bijschriften van do. J. Brave, predt. te Amsterdam* (hetzelfde boek, waarvan "een Protestant" te *Assen* verklaarde, dat hij 't niet in zijn huis zoude dulden;) en dat de gedeeltelijke opbrengst daarvan zou dienen, om te *Maasbommel* voor de Protestantsche jeugd een schoolfonds te helpen oprigten, — thans berigt *de Fakkel* in haar laatste nr., dat het Z. M. den Koning behaagd heeft, om voor *tien* exemplaren op dat werk in te teekenen.

Zoogenaamde verdraagzame Protestanten zullen, behoudens den eerbied aan Z. M. verschuldigd, dàt zeer onverdraagzaam van den Koning vinden. Wij, die niet zoo verdraagzaam zijn, verheugen er ons in, dat de geliefde Vorst, als waardig naamgenoot van een' vroegeren WILLEM III, ook door daden zich als een handhaver van 't Protestantisme doet kennen, en, ofschoon, krachtens zijne betrekking, meer dan anderen genoodzaakt. om zich op een neutraal standpunt te plaatsen, door zijne inteekening op 't genoemde plaatwerk voor 't geheele volk *durft* toonen, dat hij de verfoeijelijke woelingen en machinatiën van 't Jezuitisme en Ultramontanisme afkeurt.

Drentsche Protestanten! hoevelen uit uwe ZEVENENZEVENTIG DUIZEND hebben reeds op dat boek ingeteekend, of anderzins voor het Schoolfonds te *Maasbommel* eene gift afgezonderd? *Een nazaat der Refugiés.*

Aan de Kiezers in 't Hoofdkiesdistrict Assen.
Medekiezers!

Juist omdat de graaf *van Heiden* zich indertijd geschaard heeft onder de voorstanders van de Wet op de Kerkgenootschappen, die onlangs werd ingevoerd, ben ik van oordeel, dat wij bij de aanstaande verkiezing voor de 2e Kamer op *hem* onze stemmen moeten uitbrengen. Hij heeft daarmede getoond, dat hij het tegenwoordige Ministerie wil ondersteunen. Hij heeft zich daardoor leeren kennen als een voorstander en beschermer van 't Protestantisme. Zulke mannen moeten wij afvaardigen; het Protestantisme alleen geeft waarborg voor den bloei en de welvaart eener natie. Ik wijs u op alle landen, waar het Protestantisme het heerschend element is. Ziet, hoe gunstig onderscheiden zij zich in een moreel en materiëel opzigt van zulke landen, waar *geen* Protestantsche geest heerscht. *Neêrlands* toekomst hangt alleen hiervan af, dat zijne natie dien Protestantschen geest blijve handhaven. Verloochent zij *dien*, dan gaat *Neêrland* denzelfden treurigen en rampzaligen toestand van kwijning en verval tegemoet, als die wij nu in *Spanje*, *den Kerkelijken Staat*, *Napels* en andere zoogenoemde Roomsche landen zien heerschen. *Neêrland* heeft zijn opkomst en grootheid aan 't Protestantisme te danken, — het moet er zijn volksbestaan en zijn welvaart ook weder door behouden.

Daarom — erkende Protestanten naar de Kamer gezonden, — mannen die niet in Laödicëa te huis behooren, mannen die niet zamenspannen zullen om, Italiaansche Ultramontatanen en Jezuiten binnen te smokkelen en het vrije Nederlandsche Volk over te leveren in de magt van den Paus van *Rome.* VAN HEIDEN heeft getoond, dat hij niet van zoodanigen geest is. Hij zij dan op den 1sten December de man onzer keuze! S. J.

CHARADES.

XXIII. Het is mijn wensch steeds onbekend te blijven,
En daarom hul ik mij in duisternis en nacht;
Kent gij mij niet, dan wilt ge u zelf bekijven,
En kent gij mij, dan, ach! word ik veracht.

XXIV. Mijn geheel, 1, 2, 3, 4, is het voertuig der verlichting; mijn 4, 2, 1, 3 een teeken des vredes; mijn 1, 2, 3 een type van zachtaardigheid.

XXV. Welke is de meest barbaarsche staat op aarde?

Correspondentie.

Wegens plaatsgebrek is het nadere stuk ter aanprijzing van de kandidatuur van Mr. *J. P. P. Baron van Zuijlen van Nijevelt* moeten worden ter zijde gelegd, te eerder na het hiervoren geplaatst stuk van den heer Mr. *G. L. Kniphorst.*

Het stuk van *geen Kiezer* hebben wij om dezelfde reden niet kunnen plaatsen.

ADVERTENTIEN.

Heden beviel van eenen ZOON J. E. HAM, Echtgenoote van

E. A. SMIDT.

ASSEN, 28 Nov. 1853.

EEN OF TWEE STELMAKERSKNECHTEN,
kunnen, met Maart of Mei e. k., vast werk bekomen bij T. H. STEL te Roden.
Brieven franco.

OP NADER TE BEPALEN TIJD EN PLAATS
maar in dezen winter,
gedenken de Erven van den heer W. J. MEINSMA, **publiek** aan den

KOOP TE BRENGEN:

Eene **BEHUIZINGE** en **TUIN**, staande en gelegen te Assen, bij de oude Koornmolen aan den Molenweg.
ZEGT HET VOORT.

HOUTVERKOOPING.
OP DONDERDAG 8 DECEMBER 1853,
's MORGENS TE 10 UUR,

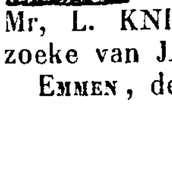

te Erm, gemeente Sleen, van **200 zware op stam staande Eiken, Willigen, Berken, Elzen en Esschen BOOMEN,** ten overstaan van Mr, L. KNIPHORST, Notaris te Emmen, en ten verzoeke van JANS & HARM WARMING te Erm.
EMMEN, den 28 Novb. 1853.
L. KNIPHORST.

OP DONDERDAG DEN 1 DEC. 1853,
's avonds te 6 uren, ten huize van den Logementhouder J. OOSTERGETEL te *Assen*,

PUBLIEKE VERKOOP:

1. Van een **HUIS**, **HOF** en groote **SCHUUR**, met twee daarbij gelegen **HUISPLAATSEN**, **ALTEVEER** genaamd, behoorende aan Mejufvrouw de Weduwe VAN DER VEGT en kinderen.
2. Een **HUIS** en **TUIN** aan het Vredevelder pad, met een kamp **BOUWLAND** aan het Peelderveld, achter de Molen van SCHUURMAN, behoorende aan de Weduwe en Erven GEERT DEKKER.
3. Een **HUIS** en **ERF** in de Oosterstraat, in eigendom bij de Weduwe en Erven EGBERT MULDER.
4. Twee **HUIZEN** en **ERVEN** aan den Rolderweg, behoorende aan JAN KOOPS POL en bewoond door J. WOELDERS en anderen.
5. Een **HUIS** en **ERF** aan den Rolderweg, bewoond door ALBERT STEEN en anderen.

Mr. C. E. KNIPHORST, *Notaris.*

OP VRIJDAG 2 DECEMBER 1853,
's MORGENS TE 9 UREN TE BEGINNEN:

TILBARE VERKOOP

te Eext bij BASTIAAN HOLLANDER aldaar, van **6 PAARDEN, KOEIJEN, SCHAPEN,**

BOEREN-en MELKGEREEDSCHAPPEN,
HUISMEUBELEN ENZ.
en pl. m. 30.000 Pond HOOI en STROO.

Notaris Mr. C. E. KNIPHORST.

OP MAANDAG 5 DEC. 1853,
's namiddags te 4 uren,
ten Gemeente-huize te Eelde

PALMSLAG,

1o. van den VERKOOP der GOEDEREN van JAN KLUIVINGH te Eelde, bestaande in eene NIEUWE GROOTE BEHUIZINGE, beste WEI- en HOOILANDEN en BOUWGRONDEN.

2o. Van de BEHUIZINGE en HOF van A. BOS, thans te Grollo wonende, gelegen aan den geprojecteerden straatweg van Groningen op Eelde, alles gelegen in de gemeente Eelde.

Notaris Mr. C. E. KNIPHORST.

OP DINGSDAG 6 DECEMBER 1853,
des morgens te 10 uren, te velde

BOEKWEITLAND-VERHURING,

van pl. m. 13 bunders **VEEN**, in het Peloërveld onder Assen, aan den weg naar Ter Aart;
en van pl. m. 2 bunders **VEEN**, in het zoogenaamde *Onbekende* bij Loon, alles ten verzoeke van den heer T. BRAAMS en Cons. te Eext.

Notaris Mr. C. E. KNIPHORST.

OP WOENSDAG 14 DECEMB. 1853,
OP DE PLAATS TE ZUIDLAARDERVEEN,
toebehoorende aan de Erven MULDERS te *Vries*, en den heer TAMMINK te *Zuidlaren*, te beginnen 's morgens te 10 uren.

PUBLIEKE VERKOOP

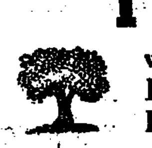

van pl. m. **300 stuks ZWARE EIKEN BOOMEN**, tot alle **timmerhout** geschikt.

Notaris Mr. C. E. KNIPHORST.

OP VRIJDAG 16 DEC. 1853,
des morgens te 11 uren,
ten huize van H. J. HOGENESCH te Gasselternijveen, gemeente Gasselte;

PUBLIEKE VERKOOP

van 2 stukken best HOOILAND, aan de Ooster-moersche Vaart te Gasselterboerveen, het *Participanten-land* genaamd, groot pl. m. 1½ bunder, behoorende tot de VEENMARKTE van Gasselternijveen.

Notaris Mr. C. E. KNIPHORST.

OP ZATURDAG 17 DEC. 1853,
's morgens te 10 uren,
ten huize van B. VAN REIN te Gasteren, gemeente Anlo,

PUBLIEKE VERKOOP
van eene groote

KEUTERIJ,

te Gasteren, gemeente Anlo, bestaande in: **HUIS** en **HOF**, en 6 mudden BOUWLAND op de Esch. pl. m. 12 bunders VELD en een stuk GROENLAND in het Mars, groot 4 bunders, alles toebehoorende aan E. F. BOOIJS HOUWING te Gasteren.

Notaris Mr. C. E. KNIPHORST.

OP WOENSDAG 21 DECEMB. 1853,
's morgens te 10 uren,
ten huize van ROELOF SMEENGE te Tinaarlo, gemeente Vries,

PUBLIEKE VERKOOP
van eene

BOERENPLAATS,

te Tinaarlo, met alle daarbij behoorende LANDERIJEN en VELDGRONDEN, toebehoorende aan de Wedw. & Erven JACOB POLLING te Tinaarlo.

Notaris Mr. C. E, KNIPHORST.

De Notaris HEPPENER te Borger zal, ten verzoeke van AALDERT KLAZENS BAKKER, bakker te Anlo, op

MAANDAG DEN VIJFDEN DECEMB. 1853,
's MORGENS PRECIES TE 10 UREN,
ten huize van den kastelein G. SMIT te Anlo, **publiek**
AAN GENOEGBIEDENDEN

VERKOOPEN:

1o. Een **HUIS en HOF**, staande en gelegen te Anlo, waarin de **BAKKERIJ** met goed gevolg is uitgeoefend, thans bewoond door A. K. BAKKER zelven.

2o. TWINTIG MUDDEN **BOUWLAND**, EENIGE PERCEELEN **WEIDE- en HOOILAND**, benevens ¼ WAAR **WAARDEEL** in de gescheidene en ongescheidene *MARKTE* van Anlo.

BORGER, den 28 Nov. 1853.

HEPPENER, Notaris.

De Notaris HEPPENER te Borger zal, ten verzoeke van H. en W. ZEUBRING aldaar, op

MAANDAG DEN 12 DEC. 1853,
DES MORGENS PRECIES TE 10 UREN,
ten huize van den kastelein JAN SMIT te Borger,
AAN DE GENOEGBIEDENDEN

PUBLIEK VERKOOPEN:
EENE BOERENPLAATS,

staande en gelegen te Westdorp, gemeente Borger, bestaande uit eene **beste BEHUIZINGE**, met uitmuntende **BOUW- HOOI- en WEIDELANDEN, VEEN- en HEIDEGRONDEN**, thans door J. NIJKEUTER meijersgewijze bewoond.

N.B. Indien de PLAATS in zijn geheel mogt worden **geveild**, zal ten minste de **HELFT DER KOOPPENNINGEN**, daarop tegen EERSTE HIJPOTHEEK gevestigd kunnen blijven.

BORGER, 30 Nov. 1853.

HEPPENER, Notaris.

Mr. H. P. WICHERS, Notaris te Leek, gedenkt, ten verzoeke van de Erv. wijlen den heer Dr. PETRUS GASIGNET, in leven Eigenaar te Peize, op

MAANDAG 12 DECEMBER 1853,
DES AVONDS TE 5 UUR,
ten huize van den kastelein HEERDT, te Leek,

PUBLIEK TE VERKOOPEN:

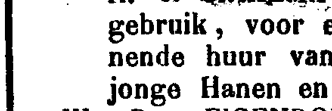

I. Eene **BEHUIZING en SCHUUR**, get. No. 2, **TUINHUIS** en ruimen **TUIN**, staande en gelegen te Leek, bewoond door T. H. POPPEMA en Vr., doende jaarlijks tot grondpacht *f* 6—00.

II. Den EIGENDOM van eene *Behuisde Boerenplaats*, te Midwolde, *MILLINGA HEERT* genaamd, groot 25 B., 29 R., 90 E., bij J. L. ZUIDERWEG en Vr., onder vaste Beklemming in gebruik, voor eene jaarlijks op Midw. verschijnende huur van *f* 100—00.

III. Den EIGENDOM eener *Behuisde Boerenplaats*, te Midwolde, groot 11 B., 64 R., 30 E., bij H. J. SIKKEMA en Cons. onder Beklemming in gebruik, voor eene jaarlijks op Midw. verschijnende huur van *f* 40—00, 1 bindel Vlas, 2 jonge Hanen en het voeren van een Hond.

IV. Den EIGENDOM eener *Behuisde Boerenplaats*, te Midwolde, groot 9 B., 73 R., 60 E., bij B. J. BEUKEMA en Vr. onder vaste Beklemming in gebruik, voor eene jaarlijks op Midw. verschijnende huur van *f* 29—15.

V. Den EIGENDOM van 39 R., 80 E. *Behuisden Grond*, te Midwolde, *KLEIN-AUWEMA*, doch in de wandeling *DE PASOP* genaamd, bij de Wedw. S. J. BOUSEMA in gebruik, voor eene jaarlijks op Mei verschijnende grondpacht van *f* 8—00.

VI. Den EIGENDOM van 3 B., 38 R., 10 E. *Land*, gelegen bij *KLEIN-AUWEMA*, onder Midwolde, onder vaste Beklemming in gebruik bij de Wedw. S. J. BOUSEMA, voor eene jaarlijks op Midw. verschijnende huur van *f* 11—00.

VII. Den Eigendom van 1 B., 89 R., 20 E. *Land*, gelegen in de Ooster-Hogema, onder Lettelbert, onder vaste Beklemming in gebruik bij W. W. SIKKEMA en Vr., voor eene jaarlijks op Midw. verschijnende huur van *f* 5—00.

VIII. Den EIGENDOM van eene *Behuisde Heemstede* te Midwolde, *DE LINDE* genaamd, bij H. WESSING in gebruik, voor eene jaarlijks op Mei verschijnende grondpacht van *f* 3—00.

VERPACHTING
VAN
RIJKSTOLLEN.

OP WOENSDAG, 14 DECEMBER 1853

des voormiddags precies te 10 uur zal de ONTVANGER DER REGISTRATIE EN DOMEINEN te *Groningen* onder nadere goedkeuring van Z. E. DEN MINISTER VAN FINANCIEN, ten overstaan van Mr. J. W. QUINTUS, Notaris te *Groningen*, en ten huize van den Logementhouder H. VAN DER LAAN, aan de Groote Markt aldaar, VOOR DEN TIJD VAN EEN JAAR, ingaande den 1sten April 1854, in 't openbaar

VERPACHTEN:

De ONTVANGST der TOLGELDEN aan de Rijks Boomen op de Groote Wegen der 1ste klasse van Groningen over Assen naar de Overijsselsche grenzen, van Groningen naar de Friesche grenzen en van Groningen naar Delfzijl;

waarvan de VOORWAARDEN op de gebruikelijke plaatsen zijn ter lezing gelegd, en bovendien voorhanden aan de KANTOREN van de ONTVANGERS der REGISTRATIE en DOMEINEN, waaronder de Tollen ressorteren.

De Ontvanger voornoemd,
POSTER.

Laatste Berigten.

Men verneemt, dat de longziekte weder op een nieuwen stal te Nijeveen is uitgebroken, en wel op dien van *K. K. de Dijk*, op welken een rund is aangetast.

BURGERLIJKE STAND.

HOOGEVEEN, 20—27 Nov. Ondertr. R. Benjamins met G. Blokzijl. — Bev. J. Padding Jz., geb. Steenbergen, van z.; G. L. Hagedoorn, geb. van Dijk, van z.; G. Reinders, geb. van der Weide, van d. — Overl. Aaltje Stiekel, echtgenoot van Gerrit Fernim, 41 j. en 11 m.; Hendrik Dekker, bijna 8 m.

COEVORDEN, 20—27 Nov. Ondertr. J. Glas en R. de Roo, ingeschreven te Dalen.—Geh. J. B. Soppe en G. van Ommen.— Bev. M. Wessel. geb. van Ommen, van d.

MEPPEL, 18—25 Nov. Geh. J. de Wolde met A. Visscher.— Bev. A. v. Dijk, geb. Hilberdink, van d.; G. Woldman, geb. Eisinge, van z.; H. Bakker, geb. ter Haar, van z.; M. Brouwer, geb. Loos, van d. — Overl. W. A. Otten. 2o j. en 11 m., manl. gesl.; M. J. van Esso, 73 j. manl. gesl.; J. H. Drogt, echtgenoot van G. Robaard, 35 j.; H. G. Thalen, 2 j. vr. gesl.; J. van Dijk, echtgenoote van J. Moraal, 72 j. en 9 m.; M. T. de Vries, echtgenoot van J. Kardoes, 76 j.; T. G. Thalen, 6 j. vr. gesl.; A. Voerman, weduwe van H. Bouwmeester, 40 j.

MARKTBERIGTEN.

GRONINGEN, 29 Nov.

Tarwe, Jarige	70 N.pd.	*f* 0.00	
„ N. Oml.	68	„	„ 12.85
dito.	70	„	„ 13.35
„ „ Old.	68	„	„ 12.65
„ „ „	70	„	„ 13.15
Rogge, N. Inl.	66	„	„ 10.10
„ O. „	68	„	„ 11.50
„ „ „	70	„	„ 11.90
Haver, N. dikke	40	„	„ 4.00
„ „	48	„	„ 4.80
„ Voer	35	„	„ 3.30
„ „	40	„	„ 3.90
„ Zwarte	35	„	„ 3.30
„ „	40	„	„ 3.90
Garst, N. wint.	54	„	„ 6.20
„ „ „	56	„	„ 7.60
„ „ zomer	54	„	„ 6.30
„ „ knob.	60	„	„ 7.70

Boekweit, zand 65	N.pd. *f*	[illegible]
„ „ 67	„ „	8.20
„ veen 64	„ „	7.50
„ „ 66	„ „	7.8[illegible]
Paardeboonen. . *f*	6.50 à	8.[illegible]
Groene Erwten. „	12.00 à	13.[illegible]
Graauwe „ „	11.00 à	13.[illegible]
Koolzaad . . . *f*	11.75 à	12.0[illegible]
Gort, grove . „	12.50 à	13.[illegible]
Gort, parel . „	15.00 à	18.[illegible]
Olie, raap per vat	37.50 à	00.[illegible]
Raapkoeken. . . .	à	00.0[illegible]
Lijnkoeken	00.00 à	00.0[illegible]
Boter ¼ ton. . . .	00.00 à	00.0[illegible]
Boter ⅛ „	à	00.0[illegible]

Tarwe als voren. Rogge door benoodigden weder merkelijk hooger betaald. Boekweit 20 a 30 cent en Garst algemeen [illegible] cent hooger gedaan. Haver door de invallende vorst met geretireerde koopers, vooral bij 't afgaan der Beurs vrij wat lager afgegeven. Overigens weinig verandering.

STEENWIJK, 28 Nov. Rogge *f* 9,50 à 10,50. Boekweit *f* 7.4[illegible] a *f* 8.50. — Boter per ⅛ ton 20,25.

OLDEMARKT, 26 Nov. Boter ⅛ vat *f* 20,75.

AMSTERDAM, 28 Nov. TARWE en ROGGE tot vorige prijzen met vrij redelijken handel. TARWE: 131 ℔ bonte Poolsche *f* 485: 488; 128 ℔ roodb. dito *f* 463; 128 ℔ Mecklenburger *f* 456; 132, 133 ℔ Kubanca *f* 450. — RGGGE: 121 ℔ Pruissische *f* 317; 122 ℔ oude Odessa *f* 315, 318; 116, 117 ℔ jarige dito *f* 295, 298; 117 ℔ Donau *f* 300; 118, 119 ℔ nieuwe Petersburger *f* 306, 310. — GARST onveranderd, 111 ℔ nieuwe Deensche *f* 270; 100 ℔ nieuwe Vriesche Winter *f* 232. — HAVER zonder handel. — BOEKWEIT tot goed vorige prijzen 122, 123, 124 ℔ Amersfoortsche *f* 264. 267. 270; 121 ℔ [illegible] *f* 258. — KOOLZAAD dadelijk £ 1 en op termijn £ ½ hooger op 9 vat. Olie dadelijk £ 72; in Dec. £ 71½; April £ 72½; Sept. £ 67½. — LIJNZAAD in een doen; 104 ℔ Archangel *f* 285; 111, 112 ℔ Odessa *f* 330. — RAAPOLIE williger; op 6w. *f* 39,25; Vliegend *f* 37,75, 38; 1o Dec. *f* 37,50, ⅝, 50; Mei *f* 39,75, ⅝; Sept. *f* 38, 25; Oct. *f* 38,25. — LIJNOLIE prijshoudend; op 6w. *f* 31; Vliegend *f* 29,75; 1o Dec. *f* 29,25; Maart *f* 30; April *f* 30,25; Mei *f* 30,50, — HENNEPOLIE op 6w. *f* 37,75; Vliegend *f* 36;50. — RAAPKOEKEN per 104 stuks *f* 83 a 86. — LIJNKOEKEN per 104 stuks *f* 11 a 14.

PRIJSCOURANT DER EFFECTEN.
AMSTERDAM, 28 Nov. 1853.

			GEBLEVEN.
Nederl. W. S.	2½	pct.	61⁹⁄₁₆
„ „	3	„	73⅞
„ „	4	„	92½
Amort. Synd.	3½	„	
Handelm.	4½	„	127
O. I. Leening	4	„	92½
Aand. Holl. Spoorw.			
Aand. Rijn Sp.	4½	„	
Haarl. Meer	5	„	
Rusl. Ob. Hope	5	„	104⅝
Dito 1828/29	5	„	103⅛
Cert. 1831/33	5	„	94⅝
Dito 1840	4	„	89¾
Dito Stieglits	4	„	88¼
Ins. in Assign.	6	„	
Cert. van dito	6	„	

			GEBLEVEN.
Polen. Oblig.	4	pct.	
Spanje. Oblig.	1	„	21[illegible]
Obligatiën	3	„	45[illegible]
Binnenl.	3	„	40[illegible]
Amortisable			4[illegible]
Bewijz. Coup.			5[illegible]
Oostenrijk,			
Oblig. Goll	5	„	[illegible]
„ „	4	„	[illegible]
„ Metal.	5	„	76[illegible]
„ „ N.	5	„	90[illegible]
„ „	2½	„	39[illegible]
Belgie, Cert.	2½	„	[illegible]
Rothschild	2½	„	50[illegible]
Portug., Lond.	5	„	[illegible]
„	4		[illegible]
Amerika Bank-Act.			4[illegible]

TER BOEK- EN COURANTDRUKKERIJ
VAN W. T. Sz. GRATAMA, te Assen.